

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egyes évre 10 k. — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: KOHÁNYI GYULA

Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ

Hirdetési díj:

egy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetések alkalmán szerinti jutányos arón vetetnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Meleg vacsora.

Bécsi katonai körökből érkezik a hír, hogy a közös hadügyminiszter a delegációktól nem kevesebb, mint negyven millió frtot fog követelni újabb katonai szükségletek fedezetére. Vagyis negyven millióval többet, mint a megelőző esztendőben.

Ugyancsak ez a hír szól arról is, hogy ebből az összegből 12 milliót fordítanak a kiskaliberű fegyverek átalakítására (?) és nyolcz millió forintot a legénységnek nyújtandó — meleg vacsorára.

Tehát egy humanus és egy közegészségi reform keresztülvitelére és egy inhumanus, tehát egészségrontó eszköz beszerzésére kell i-mét nem kevesebb, mint negyven millió forint újabb terhet magára venniök a monarchia adófizető közönségének.

Hát nekünk az ellen, hogy a katonaságnak meleg vacsorát szolgáljanak fel — természetesen nem lehet jogos kifogásunk. Sőt ellenkezőleg, különösen most, az általános védkötelezettség korában kívánatosnak is tartjuk, hogy a nemzet ama fiai, a kik a védkötelezettség lerovására vannak hivatva, egyéb e kötelezettséggel egybekötött terheken felül ne legyenek még azzal is sújtva, hogy a Hazáért — éhezzenek és sanyargassák magukat éppen akkor, a mi-

kor azt a nehéz polgári kötelezettséget teljesítik.

Ha valamennyiünknek jól esik a meleg vacsora és valamennyiünk az egészségünknek tartozunk azzal, hogy este s melegeleket vegyünk magunkhoz, vagy hogy egyáltalán t á p l á l k o z z u n k, akkor még inkább és még jogosabban megkívánhatjuk ezt a meleg vacsorát azok, a kik nap-nap után a katonakötelezettséggel járó nehéz funkciókat végzik országunk közbirto-kosságának védelmében.

Nem perhorreskáljuk a meleg vacsorákat, ellenkezőleg dicsérjük a hadügyi kormányzatot, hogy végre humanistikus és közegészségi tekinteteknek is meghajol és ez uton egy régi és jogos követelést kielégíteni törekszik.

Soknak tartjuk ugyan ezt a 8 millió forintot, mert éppen nem azt a világot éljük, hogy bármi czimen újabb terhek hordozására vállalkozunk.

E tekintetben azt tartandók helyes dolognak, ha a hadügyi kormányzat béke idején olyképp csökkentené a katonai létszámot, hogy a mit ily uton meggazdálkodhatik, azt a sok milliót inkább használják fel a legénység élel-mésének megjavítására, s általában a hadsereg közegészségügyének fejlesztésére.

De már azt a többi és nagyon sok milliót, melyet a kiskaliberű fegyverek

átalakítására és egyéb gyilkoló szerek és eszközök tökéletesítése és nagyobb beszerzésére akarnak felhasználni — egyáltalán nem tekinthetjük sem szükséges, sem hasznos, sem indokolt befektetésnek.

És mert valójában nem ilyenek, a hadügyi kormányzat erre irányuló törekvését feltétlenül kárhozzátjuk.

Kárhozzátjuk pedig főképpen most, a mikor egyik gazdasági csapás a másikat követi és az általános elszegényedés nyomasztó hatása kezd országszerte érezhetővé válni.

Ezen az elfogadhatlan és országos csapáson kívül ellőttünk áll még az is, hogy a közös költségekhez való hozzájárulásunk aránya emelteni fog, és már e czimen évenként több millió forint újabb terheket hártanak át a nemzetre.

Már most tessék még hozzávenni a közös hadügyi szükségletek mester-séges és indokolatlan növelésével együttjáró újabb terheket, — azt hisz-szük, s e n k i s e m fogja t a g a d n i, hogy mindezek csak arra vezethetnek, hogy országunk az anyagi tönk szélére jusson és az általános vagyoni romlás minden téren éreztesse káros hatá-sait.

Ahhoz, hogy főleg Magyarország az anyagi bukás végzetes útjára tereltesék, immár nem is szükségesek a hadügyi kormányzat telhetetlensége és tulköve-

Egy sakk-partie.

— A Debreczeni eredeti tárczája. —

Irtá: Gesztési Ödön.

Aranka roppant zavarba hozott. Nem te-kintve arra, hogy feltűnően kerülöm, avagy észre sem véve tartózkodásomat, arra kért föl, hogy tanítsam meg sakkozni. Furcsa ki-vánság egy fiatal leánytól, pláne ha fiatal embert s a mi fő engem kér föl erre. Gyer-mekes kívánság volt ez, vagy ő akarta a közlekedést megkezdeni, nem tudom. Elég az hozzá, nem utasíthattam vissza.

Leültünk, először életünkben, egymással szemközt. Kezem reszketett, mikor a figurákat felállítottam s érezve Arának rajtam függő tekintetét, zavarba jöttem s a lovat futár helyére állítottam.

Mi az ördög bajom van, hogy még a bá-bokat sem tudom rendesen elhelyezni, én ugyan szépen kezdem a tanítást. De nem csoda, ugy-néz rám az a lány, mintha legalább is aka-demikus értekezést várna tőlem.

Komolyságomat igyekeztem jégszilárdá mereríteni s elkezdtem magyarázni. Szenve-délyes sakkista lévén, lassankint belemelegedtem s akkor egyszerre eltűnt előlem minden.

A bájos leányfő, mely reám függeszté nagy szelid szeméit, megszűnt rám nézve lé-tezni s én magyaráztam, mintha előadást tar-tának közönyös hallgatóságának.

Épen a kombinációról beszéltem, mikor Aranka hirtelen közbeszólt:

— Mi az a kombináció?

Ez a kérdés, mint a menykő csapott le. Hát nem méreg az, mikor az ember legjobban belemelegedett a sakkjáték titkainak magya-rázatába, simán tulesik a lóugrásokon, elsán-czolásokon, figurák menetmódján s akkor egy-szerre közberikkantanak: hogy mi az a kom-bináció?

Hirtelenében szitokba akartam kitörni. De ekkor tekintetem érintkezett az Arankáéval s én egyszerre megrezzentem.

Oly meleg, fényes sugár áradt ki e sze-mekből, hogy én kénytelenül beletekintettem. S ekkor két ragyogó csillagot láttam, mely szeliden villant elő s megremegetté egész valómat.

— Aladár, maga ugy néz rám, mintha nem értene, feleljen hát!

Elszégyeltem magam. Én a ki azelőtt rá sem néztem erre a kis erdei ibolyára, most hogy tudtam olyan sokáig abba kétségtelenül édes szempárba belepillantani.

— Bocsánat — hebegtem zavartan — nem értettem tisztán a kérdést.

— Azt kérdeztem, hogy mi az a kom-bináció?

— Vagy ugy, hogy is tegyem érthetővé maga előtt. Hát ha például az ember valamit előre tervez s nem üt be, vagy például tegyük fel én fölteszem magamban, hogy valakit ke-rülni fogok s mégis összekerülök vele, akkor

rosszul kombináltam. De azért örülök, hogy a kombinációm rosszul sikerült.

— Mit beszél maga itt összevissza — nevetett Aranka édesen, mely még szebbé tette. Most kezdtem csak igazán közelebről megnézni. A mint mosolygott, korálpiros ajka meghasadt és két gyöngyfogsor ragyogott ki onnan. Szőke haja rendetlenül omlott szép, tiszta fehér homlokára s arca, nyaka fehér volt, mint a harmat.

Azt hiszem észre is vette zavaromat, mert így szólt:

— Ugy látom Aladár, maga ma nagyon szórakozott. Ugy néz rám, mintha tőlem var-ná, hogy én magyarázzak, pedig látja nagyon szeretnék sakkozni tudni.

Összeszedve magam s befejezve magya-rázatomat, próbául mindjárt hozzáfektünk egy játszmahoz.

Aranka figyelmesen nézett a táblára, én pedig ő rá Perczről-perczre jobban tetszett nekem ez a bájos kis leány. Hogy lehettem olyan vak, hogy eddig észre nem vettem.

— Látja Aranka — kezdém meg a játsz-mát a király előtti paraszttal, ez a lépés a legjobb kezdés, kinyitja a futár és királyné utját.

Éppen mintha nekem hályog volna sze-memen s megszabadulva attól, egyszerre át-futja tekintetem az előttem megnyitó tért s végre megpihen egy gyönyörű csillagpáron. Itt is a királyné a felhuzott paraszt folytán messze elkalandozhatik s megpihen ezen a

telései. Isten sujtoló keze maga is elvégzi ezt a dolgot, ha még csak két olyan gazdasági évet bocsát reánk, a milyen a tavalyi volt, s a milyennek ez a mostani is ígérkezik.

A magyar delegáció tagjai előtt sem ismeretlen talán országunk jelen sanyaru helyzete, s bizonyára rajta lesznek, hogy utját állják annak az újabb csapásnak, mely a hadügyi kormányzat részéről fenyeget, s ha már a meleg vacsora ellen nem is opponálnak, de azokat a kis kaliberű fegyvereket hagyják meg úgy a hogy vannak, mert evidens dolog, hogy — úgy sem veszik azoknak semmi hasznát.

Drágaság a háboru miatt. Miként előrelátható volt, a spanyol-amerikai háboru általános drágaságot idéz elő mindazoknál az áruknál, melyek az atlanti forgalomban, illetőleg az Amerika és Európai kereskedelemben szerepelnek. Legelsősorban a gabona-árak intenzív emelkedése vált kifejezőjévé ennek a hatásnak s úgy látszik, hogy a jelenlegi 14 fontos buze-ár még nem tekinthető olyan havárnak, a hol az árfejlődés megállapodik. A drágaság ellenben folyton terjed a többi árusnál s közvetlenül vagy közvetve feltétlenül éreztetni fogja magát az általános fogyasztás minden részében. A pamut ára maris emelkedett, mert éppen az amerikai pamut-termelő területek esnek legközelebb a háboru színhelyéhez. A pamut drágulása nyomán el kell készülnie lennünk a ruházati cikkek drágulására, a mint hogy elkerülhetetlen ez számos egyéb üzletágakban. Főként közvetlenül mutatkozik azonban a pénz drágulása a háboru miatt; az angol, francia és nemet jegybankok mind készülődnek a kamatlab felemelésére, a minek bekövetkezése alighanem ugyanilyen hatást idéz elő nálunk is.

A képviselőház ülése.

A rendkívül ho szura nyult általános vita szombaton véget ért s a ház megkezdte a kongrua-javaslat részletes tárgyalását. — Szinte felesleges is megjegyezni, hogy a többség a szavazáskor eredeti szövegében szavazta meg s a határozati javaslatokat egyszerűen elvetette.

koczkán, honnan fenyegetőleg tekint a királyszarny felé.

— Maga nagyon képletesen magyaráz Aladár — no de én is ezt huzom.

— Helyes, most kiugrom a lóval. Lásza, furesa ennek a menetmódja.

Két egyenes és egy ferde koczkát ugrik s minden akadályon keresztül tör, akár csak a szerelmes ifju, aki hogy imádotlja övé legyen, minden nehézséget legyőz.

Ugy látszik, egyet ért velem, mert maga is azt huzza. No most a futárral megyek egészen ide s fenyegetek mattal, szóval sebesen csinálom, de ha valamit észre veszek s látom, hogy szép, a gondolatnál gyorsabban elhatározom magam. Lásza például magát addig észre sem vettem, de mióta a szemébe néztem, azóta tetszik. Nagyon szép feje van.

— Mondja inkább, hogy jó fejem van, mert hamar megtanultam sakkozni, ime védem magam.

— Elég baj az nekem, az ellenállás annál esábitóbbá teszi.

— Aladár — nevetett Aranka nagyon édesen — maga nagyon hamis ma. Maradjunk csak a sakk mellett — mondá s megfenyegetett piczi ujjával.

No igen, hát én támadok s tovább fenyegetem, meglátjuk, ki lesz a győztes. Ah,

Az általános vita utolsó szónoka Buzáth Ferencz volt, a kit bizony vajmi kevesen hallgattak.

Gróf Apponyi Albert mondta el ezután a záróbeszédét, a melynek megkezdésekor a képviselők beözönlöttek a folyosóról. Apponyi érdekesen tárgyalta a kérdést ma is, czáfolgatva az ő beszéde s a határozati javaslata ellen felhozottakat s védeve a saját álláspontját.

A beszédben ma is több helyen nagy szónoki lendülettel bilincselte le a hallgató-ságát Apponyi.

Wlasics Gyula közoktatásügyi miniszter emelkedett most fel, hogy nyomban Apponyi után mondja el a beszédét.

— Öt perc szünetet kérünk! — kiáltották a baloldalon, de az elnök Láng Lajos sehogy sem akart beleegyezni a szünetbe s így a miniszter csakugyan elmondotta a beszédét még szünet előtt.

A miniszter erősen polemizált a néppárti szónokokkal, Apponyival, Polonyival s a szászokkal.

A szavazáskor az történt meg, hogy Láng elnök egyszerűen kimondta Polónyi határozati javaslatával szemben, hogy »azt hiszem, a ház nem fogadja el.«

A szünet után következett részletes vitában Madarász József egész röviden azt kívánta, hogy töröltessék a czim. Neki az egész javaslat nem kell s ennek leghívebb kifejezését abban találja, ha magát a czimet kéri töröltetni.

Polónyi Géza szólalt fel ezután az első szakaszról s módját ejtette, hogy az elnök előbbi eljárását szóvá tegye.

Polónyi ma is érdekesen beszélt, fejtegette a saját álláspontját s különösen feltűnést keltett az a kijelentése, hogy abban az esetben, ha a kormány a becsületes katolikus autonómiát megakadályozza, ő lesz az, a ki erőlyesen követelni fogja a szekularizációt.

Thaly Kálmán szólt egészen röviden az 1. szakaszhoz.

Thali Kálmán: Röviden akarja csak jelezni, hogy mennyiben ért egyet e javaslattal és mennyiben nem. Reflektál Polonyinak s

most már ön is támad — ideje, hogy elsánczoljak. Tudja, a nagy támadásban még engem szoríthat sarokba s akkor végem van. Biztosítom magam.

— Jó is lesz, mert kegyetlen tudok lenni — felelt Aranka és egyet villantott felém szemével, melyyel most már egészen rabjává tett.

Már ekkor tisztában voltam a felől, hogy örültem szerelmes vagyok ebbe a bájos leánykába és hogy mattot adatok magamnak. Ez utóbbi egyebként ugyis bekövetkezett volna, ha nem is akarom, mert szívem úgy dobogott s úteerem oly gyorsan lüktetett, hogy kezdtem hamis huzásokat tenni. En a tapasztalt sakkista a bástyával löugrást tettem, a paraszttal hátrafelé léptem. Egyszer pedig kiütöttem a saját figurámat.

Es Aranka nevetett. Észrevette zavaromat. Na még csak ez a kacagás hiányzott. Mintha csak a tünderék csengettyűje csilingelne, oly édes volt e kacaj, még jobban meghódított.

— Kedves Aladár, maga ugyan szép tanító, nekem kell észrevenni, hogy hamisan lép; hát a sakkjátékban csalni is lehet?

Már ekkor nem bírtam magammal. Ördög vigye az egész sakkjátésmát, nem várom be a mattot. Matt vagyok már egészen. Ez a bájos, bohó tündér megszedített.

kifejti a függetlenségi pártnak a lásponját a 48. XX. törvényekkel szemben. A szekularizációnak nem hive, de meg ha hive volna is, nem szavazná meg egyetlen egy közügyer kormánynak sem, nehogy a hadügyminiszter tegye rá a kezét és rövidesen elpocsékolja. Addig, míg független nem lesz Magyarország maradjon inkább a mai helyzet. A javaslatra nézve különben megjegyzi, hogy a mennyiben meggyőződésének megfelelőleg módosulni fog, akkor elfogadja, ha nem, akkor nem fogadja el, mivel sérti különösen a protestánsok érdekeit. Az 1. §. ellen különben szólnak és pártjának semmi kifogása nincs. (Helyeslé s a szélsőbalon.)

Elnök: A vitát az idő előrehaladottságra való tekintettel hétfőre halasztja s az ülést berekeszti.

A spanyol-amerikai háboru.

Az Unio, úgy látszik, mégis megüzeni a háborut, most, mikor a hadi állapot már javában áll. Sőt ma már a háboru első borzalmas híre is megérkezett: az amerikai hajóraj, utban Havanna felé — állítólag — megtámadta a X. Alfonz nevű spanyol hadihajót és addig ágyuzta, míg elsüllyedt. E hirt azonban később megzafoltak. A két állam hajói nagyban vadásznak egymásra s a tegnapi fogás után ma újra elfogtak egy spanyol hajót az amerikaiak; de viszont két amerikai hajó a spanyolok zsákmányául esett. Közben Amerika lazasan folytatja a hadikészülődéseit, Spanyolország pedig csöndesen titokban. Az Unio haditerve az, hogy Kubát és a Fülöpszigeteket bloká alá veszi, ellenben a spanyol hadvezetőség terveit senki sem ismeri. A Zöldfok-szigeteken allomásozott hajóraj utnak indult, de rendelkezése titok. Hir szerint fölbukkanása nagy meglepetést fog kelteni. Természetesen, hogy Amerikában ez a titkolódzás roppant aggodalmat okoz: a nagy kikötővárosok, New-York St. Louis remegnek, hogy a spanyol tengeri kolosszusok megjelennek előttük és bombázní fogják fényes palotáikat.

A milauói Perseveranza Rómából azt a hirt kapja, hogy Ausztria-Magyarország hadiflottát küld Spanyolországba, ha a regenskirályné tronja veszélybe kerülne.

A spanyol szárazföldi csapatok — nemcsak az anyaországban, mozgósított csapatok, hanem azok is, amelyek Kuba szigetén vannak Blanco tábornok parancsnoksága alatt —

Pár nappal ezelőtt még rá sem néztem Arankára s ma szerelmet vallottam neki. Ő elpirult, elkömolódott.

Tanunk volt a szögletben busuló király, meg megadni látszott magát az elkerülhetetlen mattnak, a királyné, mely győzemesen trónolt a királyhoz közeli mezőn s a parasz-
tok, melyek örülni látszottak a közeli győzelemnek.

— Látja — mondám — egy huzás még s matt vagyok. De én nem várom be, megadom magam. Érzem, le vagyok győzve egy egész életre, mert szeretem véghetetlenül nagyon, magát!

Aranka egy szót sem szólva kifutott, én utána s a kertben utólérve, megfogtam kezét, csak annyit kérdeztem: Szeretsz?

Masik kezével elfodé lángoló arcát s így fejecskejét keblemre hajta. A felelet meg volt s én megőlelem az édes teremést hosszasan, forrón.

Másnap eljegyzésünk s négy hét mulva lakadalmunk volt, sakkozás nélkül, de azért hazasságunk igazán a k k - p a r t i e volt. A régi játésmát azonban félbeszakítottuk s újat kezdünk, mely — remélem — hosszúra nyulik a boldogság sima, koczkatlan tábláján.

hasonlíthatatlanabbul képzetebbek és katonai értékük is jóval nagyobb, mint az amerikai csapatoké. Míg a spanyol ezredek, mint általában a csapattestek, folytonos katonai kiképzés alatt állottak, a hírtelenében összehozott amerikai önkéntesek még a fegyverfogás legelőlemibb gyakorlatában is járatlanok. Ezenkívül a spanyol tisztikar a katonáskodást a nemzeti tradíciókhoz képest becsületbeli dolognak tartja, az amerikai tisztikar viszont különösen a tengerészetnél szolgálók, Mars dologat inkább anyagi szempontokból nézik.

A két ellenséges hatalom szárazföldi haderegének számban való aránytalanságához hozzájárul még az is, hogy a Kuban táborozó spanyol csapatok ugyiszólván folytonosan hadkészletben voltak és állandó csatározásban nevelkedtek, tehát edzetek és kitartók, lelkesek. Az amerikaiak most szervezik toborzással a hadseregüket, mely, mint könnyen elképzelhető, jobbra minden katonai kiképzésnél való újonczokból áll.

A Csokonai kör közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápril 25.

A Csokonai-kör irodalmi társaság tegnapi rendes közgyűlését Széll Farkas elnöke alatt. A közgyűlés tárgysorozatának legfontosabb pontja Dr. Bakonyi S mu főtitkári jelentése volt, mely a kör működésének hű képét mutatta be a közgyűlésnek.

A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette a főtitkára jelentést.

A »Csokonai kör« tegnapi közgyűlésén mindenki megalkothatta azt a képet mely működését bemutatja, lapunk holnapi számában méltatjuk, hosszabban, ezen működés eredményét.

A titkári jelentést a következőkben adjuk amint azt Dr. Bakonyi Samu betársította:

Tisztelt közgyűlés!

A Csokonai-Kör nyolcz évi fennállása alatt becsülettel igyekezett a hozzáfűzött varakozásoknak megfelelni. Ha talán némely teüségizott véleményt nem tudott valóvá tenni, annak okát nem egyedül a rendelkezésre álló eszközök szerényebb mértékben, hanem inkább abban a mérsékletben találhatja meg az igazságos bíráló, amellyel a Csokonai-Kör minden erejét felülmuló kezdeményezést mellőzve megelégedett az alapszabályában magá elé tűzött czélok öntudatos munkálásával és fokozatos megközelítésével.

Nyolcz évi tevékenységünk alatt nem igen mutathatunk fö olyan momentumot, mely országos hullámokat vert volna föl, óh talán öndicséret nélkül és a teljesített kötelesség önértével állíthatjuk, hogy tisztos munkássággal igazoltuk a Csokonai-Kör megalakulásakor a magyar kultúra vezető körei részéről teljes melegséggel megmutatkozott rokonszenvet, amely mellett büszkeségünk, hogy Csokonai városa megértvén törekvésünket, azokban bennünket nem könnyen lebbenő, de állandóan megg szeretetével támogatott s ha Debreczen társadalmának elismerését sikerül kivívunk, nyugodtan nézhetünk immár a jövő szemébe, mert ez a nehezen kivívható elismerés minden külső ragyogásnál igazabb bizonyosság mellettünk, — hogy helyünket itthon megállottuk.

Hogy ezt ma Debreczenben elmondhatjuk, abban jelentékeny része van a debreczeni társadalom amaz erős meggyőződésének, hogy a nemzeti kultúra munkájának az ő városa fala között is nélkülözhetetlen szüksége vón egy olyan társadalmilag szervezett tényezőre, melynek működése ne csak pusztán időnként szórakoztató és tanulságos előadásokkal nyújtson táplálékot nemesebb élvezetek utáni vágyának, hanem minden föllépésével a nemzeti eszme magasabb szolgálatának is eleget tegyen.

Hogy tehát a Csokonai-Kört Debreczen megértette, abban része van annak is, hogy hogy viszont a Csokonai-Kör is mint a debreczeni gondolkodás és érzés hű kifejezője, sohasem zárkózott el oly alkalmak elől sem, amelyek első sorban a nemzeti kegyelet megnyilatkozására szolgáltak, sőt a mikor a közóhajtás azzal megtisztelte: a vezetés kötelességét is híven teljesítette.

Nem hártja el magától a Csokonai-Kör kegyelet és megemlékezés hafiúi kötelességét, ezuttal sem, midőn félszázad év határán halás szemmel tekinthet vissza a szellemi nagyság, a teremő lelkesedés, a férfi bátorság, a honfi hűség áldásaitól ragyogó időkbe.

Miadaz a vívmány, a mit 1848. márczius 15-ike kiküzdött, nemesak a társadalmi és politikai felszabadulás, hanem a nemzeti kultúra szabadságának is diadala volt. Az emlékezet világánál fölújult fény megmutatja a nemzeti nagyság tényezőink szoros egységét.

És mi a Csokonai-Kör Debreczen irodalmi társasága im leborulunk ama dicső emléke előtt, kik a nemzeti génius kezérel letörték a bilincseket, akik kivívták és akik védelmezték, hosszú szenvedéssel és vértanúsággal megszentelték, minden szabadságok legbecesebb kincsét: A magyar sajtó szabadságát.

Jöhet az időknek bármí sötét változása: míg a sajtó a szabad és tiszta marad, a szellem vilányossága megővja nemzetünket az elbukástól mert miképpen a kultúra szabad sajtó nélkül ma már el nem képzelhető, azonképen a szellemi élet szabadságával bíró és azt megbecsülő nemzetek lehetik a történelmi esküt, amellyel Petőfi a magyar sajtót felszabadította: »Rabok tovább nem leszünk.«

Mi is tisztelt közgyűlés, a Csokonai-Kör egyik igénytelen munkása kívánunk lenni a nemzeti művelődés ezen szabadságának s ezen munkánkban mindenba szemünk előtt lebegett a mult megbecsülése. Az emlékezésnek ez esztendőjében végre hozzáláthatunk ama régi tervünk megvalósításához, hogy Debreczen nagyjának születési, lakó vagy halálozási helyét emléktáblával jelöljük meg. Elsőhelyre városunk és nemzetünk eme jelesei között Fazekas Mihályt tettük, kinek Luda-Matijja az övenév előtti tavasznak egyik legelső sugára volt. Közleményeztük a debreczeni színészet 100 éves fennállásának megünneplését s javaslatunk a városi tanács által teljesen elfogadttván, ma már a tanács, a színügyi bizottság és körünk választmányának 3-3 tagjából álló vegyes bizottság munkálkodik a magyar színészet ez ünnepének méltó előkészítésén.

Ugy véljük, hogy egy vidéki irodalmi kör működésében két ilyen momentum már számot tarthat annak elismerésére, hogy letévese nem hiabavaló.

De mi egyik téren is rajta voltunk, hogy t. tagtársaink igényeit lehetőleg kielégítsük.

Felolvasásunk száma ugyanaz előbbi években tartott hasonló ülések számához képest kisebb volt, de ennek oka kiváltképen abban keresendő, hogy a helyb. jótékony nőegylet 3. szintén felolvasással egybekötött társas estélyt rendezvén, a közönség az irodalmi tartalommal is bíró estélyekben hiányt amugy sem szenvedett.

A Csokonai Vitéz Mihály születésének évforduló napján tartott megnyitó ünnepélyes ülésünkön R á c z Károly zenei nyitánya után a v á r o s i d a l e g y l e t »A tihanyi Echohoz« című Csokonai-dalt énekelte; — S z é l l i Farkas elnöki megnyitó beszédje után, D i e s ő f i József olvasta fel »Csokonai vallásosságáról« irt tanulmányát; B e n e d e k János előadta újabb költeményeit; S z i l a g y i I m r e N a g y D e z s ő czimbalomkísérete mellett hegedűn játszotta Berlioz »Andant et robe rose« című zenei művét s végül a f ő s k o l a i é n e k k a r adta elő »A csikóbőrös kulacsához« cz. Csokonai-dalt.

Az 1897 december 17-én tartott felolvasó ülésén Dr. K é r é s z i Zoltán »A h a z a s s á g a r é g i m a g y a r o k n á l« című jogtörténeti tanulmányait

olvasta fel; J á n o s s y Zoltán szavalta saját költeményeit, S z u n t h i Sándor pedig R á c z Károly hegedűkísérete mellett énekelte D ó c s y József újabb magyar népdalait.

1898 január 21-én Dr. T ü d ő s Kálmán tartott előadást »A hypnotismus élettanáról«, O t r o k o c s i V é g h Vilma kisasszony szavalata után pedig S. S z a b ó József olvasta fel a »Vallás és szerelem« cz. történeti elbeszélését.

A f. évi február 25-én tartott ülésen Dr. R ó z s a Mór olvasott az »Egészség művészetéről«; Godord II. Mazurkáját zongorán előadta E r d ő s s y Mathild kisasszony és Z i v u s k a Andor felolvasta »Az agglégény clubb titkára« című elbeszélést.

Végül az 1898 ápril 22-iki estélyen Z a l a i Márk a »Családi kör«-ről tartott felolvasást, F. K á l l a y Lujza urnó énekeltek magyar népdalokat és a Ripp Van Winkle levél-áriját; S i n k a Sándor pedig szabad előadásban mondott el »Apróságokat az örök városból«.

A Fazekas Mihály emléktáblájának leplezése 1898 ápril 17-én ment végbe, amikor is a d e b r e c z e n i d a l e g y l e t által énekel Hymnus után G é r e s i Kálmán mondott emlékbeszédet és B e n e d e k János szavalta »Ludas Matyi szülőháza« című költeményét.

S z é l l i Farkas átadta az emléktáblát a háztulajdonos »Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaságnak«, melynek nevében. elnöke, Sesztina Lajos válaszolt. A kegyelet ünnepélyt, melynek alkalmából a »Magyar Tudományos Akadémia« melegen üdvözölte Körünket a d e b r e c z e n i d a l e g y l e t által énekel Csokonai Dalok fejezték be. Az ünnep jelentőségéhez teljesen méltó maga a fölavatott emléktábla, a tehetséges debreczeni szobrász T ó t h András alkotása.

Körünk mint irodalmi társaság, a meny nyire a viszonyok engedtek, részt vett más irodalmi jelentőségű ünnepeken is. Igy 1897. július 6-án Dr. Benedek János hírszár által képviseltette magát a Szigligeti Társaságnak Derecskén tartott felolvasó ülésén, a segesvári Petőfi-szobor leplezési és üdvözölő sürgönyt küldött és hasonlóképpen üdvözölte a Besenyei Mór Nyiregyháza tartott alakuló közgyűlése alkalmából.

Irodalmi téren további előkészítettük egy újabb Evkönyv kiadását és megallapítottuk a Telegdy K. László fele színmű pályázat felteteleit, úgy hogy a legelső pályázat már a folyó évben kirható legyen.

A Kazinczy-alapítvány pályázatunk a debreczeni casinó által gondjainkra bízott teendőit az elmúlt évben is végeztük.

Mint a Csokonai cultus kiváló mozzanatait emlíjük fel Vajda Eleknek a költő unokaöcsésének körünknel tett látogatását, mely alkalommal érdemes vendégünk Csokonai szobrát megkoszoruzta és Lillának Csokonaitól kapott gyűrűjét körünk ereklye-tárára ajánlódokozta.

Tevékenységünket ez évben is hathatósan támogatta Debreczen sz. kir. város tanácsa s az anyagi támogatásból is kivette részét a debreczeni ev. ref. egyház a Debr. Első Takarékpénztár és István gőzmalom társulat. Fogadják valamennyien a kör halás köszönetét. Nagyobb adományban részesült körünk boldog emlékezetű özv. K. Tóth Antalné urnó hagyatékából, ki végrendeletében 200 frtot hagyományozott körünknek. Örizzze emlékét halás köszönetünk!

Fajdalmas veszteség érte körünket Jóó Istvánnak, körünk fennállása óta választmányunk egyik tagjának s közéletünk jelesének elhunytával. — Egy másik kiváló tagtársunk Eötvös K. Lajos tevékenysége, ő pedig városunkból történt elhelyezése fogzott meg bennünket.

A kör tagjainak száma különben 20-szal szaporodott, kik között Horváth János építész és Schwarz Vilmos butorgyáros mint alapító tagok leptek be. Az alapító tagok száma ez idő szerint 61, a rendes tagoké 661.

Örömmel jelentjük azt is, hogy körünk

4

Magyarország önálló államiségát győzelem esetén fényesen érvényre, diadalra juttassa.

Egy hang sem zavarta meg előadását, mintha az egész embercsozán egy lénynek alakult volna, úgy hallgatták szavait, melyek végén ismét felhangzott az orkászereű éljen.

Kossuth Ferencz kíséretében számos képviselőtársa érkezett Nyiregyházára. Így Szinay Gyula, Marjay Péter, Papp Elek, Hentaller Lajos stb. kik szintén tevékeny részt vettek a népgyűlésen, melynek határozata egy a képviselőházhhoz felterjesztendő feliratban nyert kifejezést.

A felirat az önálló magyar vánterület és az önálló független magyar bank létesítését tartalmazza.

Az első a függetlenségi párt részéről rendezett vándorgyűlés sikere mutatja, hogy ez az eszme, mely bennünket vezérel egyszermind vezéreszméje a magyar haza polpárainak is, mert csak így eredményezhette már az első népgyűlés is azt a lelkes hangulatot mely a határozat nyomán fakadt.

A rendet egy külön bizottság tartotta fenn.

Népgyűlés után Kossuth Ferencz és képviselő társai a városháza dísztermébe mentek, ahol megtekintették Kossuth Lajos, Kovács János üv és z i esetje alól kikerült életnagyságu képét, amelyet a müncheni akadémiai f-stó felajánlott megvétele a városnak.

Délben bankett volt s a képviselők este visszautaztak a fővárosba.

Részletes tudósításunk a következő:

A Miskolcz felől érkező gyorsvonaton érkezett tegnap nyiregyházára Kossuth Ferencz országgyűlési képviselő, több képviselőtársa és újságíró kíséretében, hogy a tervezett népgyűlés Magyarországon létesítendő külön vánterületnek, az önálló bank eszméjének érdekében megtartassék.

Nyiregyházára egyik legtagasabb terére gyűlt össze Nyiregyháza hazafias közönsége Szintén fekete volt a tér.

Beniczky Miksa a nyiregyházi függetlenségi párt elnöke lépett először a tér közepén felállított emelvény elére. Szép szavakkal üdvözölte az egybegyűlt óriási közönséget, megnyitva a népgyűlést mely hivatva volt a magyar nemzet azon érzelmének hü kifejezést szólni, melyet a kormány által erőszakos uton létesítendő Magyarország jogait lábball tipró kiegyés iránt viseltetik.

Azon lelkes hangulat, az az egyetértés, melylyel a népgyűlés határozatát meghozta, fényesen beigazolja, hogy midőn a függetlenségi párt elhatározta, hogy népgyűléseket rendez az ország különböző városaiban, a nemzeti öntudatot ébresztette föl, mely ime fényesen jutott kifejezéshez.

Beniczky Miksa megnyitja után Kossuth Ferencz lépett az emelvényre szünni nem akaró végtelen éljen riadal törte meg a csöndet, mely perczekig mind fokozódott s csak sokára esendesedett el. De még ekkor is felhangzott egy-egy csoport lelkes örömkialtása:

Éljen Kossuth Ferencz!
Éljen a 48-as párt!

Végre lecsendesedett a lelkesedés hangos szava és a mély csöndben, mely a pillanatot szintén ünnepiessé tette, megszólalt Kossuth Ferencz esengő szava.

Lélegzetet visszafojtva hallgatta az óriás embertömeg szavait.

Leikes szavakkal beszélt az ország lé-

Armanyésszerelém. Schiller szomorujátéka.

Kedden, május 3-án már Marosvásárhelyt játsza a társulat Verő György 1000 év cz. látványos történeti színművét.

Népgyűlés Nyiregyházán.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápr. 25.

Tegnap tartotta meg az országgyűlés függetlenségi párt első vidéki népgyűlései Nyiregyházán az önálló vánterület s a nemzeti bank felállítása ügyében.

Beniczky Miksa pártelnök nyitotta meg a népgyűlést, — bemutatva az összes képviselőket.

Az első szónok Kossuth Ferencz volt, azután még több képviselő beszélt. Végül felolvasták a gyűlés határozatát s a képviselőházhhoz benyújtandó felirat szövegét, mivel a népgyűlés befejezést nyer.

A rendet egy külön bizottság tartotta fenn.

Népgyűlés után Kossuth Ferencz és képviselő társai a városháza dísztermébe mentek, ahol megtekintették Kossuth Lajos, Kovács János üv és z i esetje alól kikerült életnagyságu képét, amelyet a müncheni akadémiai f-stó felajánlott megvétele a városnak.

Délben bankett volt s a képviselők este visszautaztak a fővárosba.

Részletes tudósításunk a következő:

A Miskolcz felől érkező gyorsvonaton érkezett tegnap nyiregyházára Kossuth Ferencz országgyűlési képviselő, több képviselőtársa és újságíró kíséretében, hogy a tervezett népgyűlés Magyarországon létesítendő külön vánterületnek, az önálló bank eszméjének érdekében megtartassék.

Nyiregyházára egyik legtagasabb terére gyűlt össze Nyiregyháza hazafias közönsége Szintén fekete volt a tér.

Beniczky Miksa a nyiregyházi függetlenségi párt elnöke lépett először a tér közepén felállított emelvény elére. Szép szavakkal üdvözölte az egybegyűlt óriási közönséget, megnyitva a népgyűlést mely hivatva volt a magyar nemzet azon érzelmének hü kifejezést szólni, melyet a kormány által erőszakos uton létesítendő Magyarország jogait lábball tipró kiegyés iránt viseltetik.

Azon lelkes hangulat, az az egyetértés, melylyel a népgyűlés határozatát meghozta, fényesen beigazolja, hogy midőn a függetlenségi párt elhatározta, hogy népgyűléseket rendez az ország különböző városaiban, a nemzeti öntudatot ébresztette föl, mely ime fényesen jutott kifejezéshez.

Beniczky Miksa megnyitja után Kossuth Ferencz lépett az emelvényre szünni nem akaró végtelen éljen riadal törte meg a csöndet, mely perczekig mind fokozódott s csak sokára esendesedett el. De még ekkor is felhangzott egy-egy csoport lelkes örömkialtása:

Éljen Kossuth Ferencz!
Éljen a 48-as párt!

Végre lecsendesedett a lelkesedés hangos szava és a mély csöndben, mely a pillanatot szintén ünnepiessé tette, megszólalt Kossuth Ferencz esengő szava.

Lélegzetet visszafojtva hallgatta az óriás embertömeg szavait.

Leikes szavakkal beszélt az ország lé-

tét képező kérdéstről, mely hivatva van, hogy Magyarországon önálló államiségát győzelem esetén fényesen érvényre, diadalra juttassa.

Egy hang sem zavarta meg előadását, mintha az egész embercsozán egy lénynek alakult volna, úgy hallgatták szavait, melyek végén ismét felhangzott az orkászereű éljen.

Kossuth Ferencz kíséretében számos képviselőtársa érkezett Nyiregyházára. Így Szinay Gyula, Marjay Péter, Papp Elek, Hentaller Lajos stb. kik szintén tevékeny részt vettek a népgyűlésen, melynek határozata egy a képviselőházhhoz felterjesztendő feliratban nyert kifejezést.

A felirat az önálló magyar vánterület és az önálló független magyar bank létesítését tartalmazza.

Az első a függetlenségi párt részéről rendezett vándorgyűlés sikere mutatja, hogy ez az eszme, mely bennünket vezérel egyszermind vezéreszméje a magyar haza polpárainak is, mert csak így eredményezhette már az első népgyűlés is azt a lelkes hangulatot mely a határozat nyomán fakadt.

Ujdonságok. Kossuth Ferencz levele.

— H.-Böszörményi utjáról. —

Hajdu-Böszörményben május hó elsején vasárnap az országgyűlési függetlenségi párt népgyűlést rendez, melynek — mint ismeretes — az a célja, hogy az önálló magyar vánterület és önálló bank ügyében a képviselőházhhoz felirat intéztessék.

A népgyűlés, melynek sikerét az eszme biztosítja, előreláthatólag imponáns lesz, rendezésével, mint azt hirrovatunkban közöljük máris foglalkozik egy nagy és a város előkelőségéből összeállított nagy bizottság.

Ezen vándorgyűlésen természetesen — mint azt meg is ígérte — Kossuth Ferencz is jelen lesz.

Erre vonatkozólag tegnap Szinay Gyula H.-Böszörmény országgyűlési képviselőjéhez a következő levelet intézett:

1898 ápr. 22-én.

Kedves Barátom!

Mondanom sem kell, hogy ígéretemet megtartom és Május 1-én reggel, a Debreczenből 6 óra reggel tájban induló vonattal H.-Böszörményre érkezem. — Irtam már oda és tudattam ezt.

Igy hived
Kossuth Ferencz.

A népgyűlésről, melyre az előkészületek már nagyba folynak, annak idején részletes tudósítást közlünk.

Debreczenből több társaság megy át Hajdu-Böszörménybe jövő vasárnap a népgyűlésre.

* **Aczél Géza.** A belügyminiszter megengedte Stahl Géza Debreczen városa főmérnökének, hogy vezetéket nevét Aczél-ra változtathassa. A hivatalos lap mai száma fogja közölni az erre vonatkozó belügyminiszteri engedélyt.

* **Tanszer muzeum.** Városunkban 4 évvel ezelőtt létesült Eötvös K. Lajos volt tanfelügyelő kezdeményezésére tanszermuzeum a ker. akad. helyiségében. A muzeum ez idő alatt úgy kifejlődött, hogy ma már az eddigi helyiség szűknek bizonyult. A kulturának oly

Színház.

Az utolsó hét műsora.

Míg a színház tagjai egyrészt komoly gondokban foglalkoznak a téli állomás befejeztevel megkezdendő nyári utazással, az alatt az igazgatóság a még hátralevő debreczeni szezon műsorát a következőkben tudatja:

Hétfőn, ápr. 25-én. A szépmeluzina, látványos színmű

Kedden, ápr. 26-án. Thurzó Ilona vendégjáték: A szegény Jóna a thán Milócker operetteje, új betanulással.

Szerdán, ápr. 27-én az idény utolsó operette előadásul Rippvan Winkle. Ez est érdekessége azon szereposztás lesz, mely mellett a darabban a társulatnak mind a négy énekesnője fellép.

Csütörtökön, ápr. 28-án utolsó (160) bérletes előadásul Fedóra. Sardon V. híres drámája

Pénteken: bérletben kívül kerül először színre Zivuska Jenő eredeti szomorujátéka: A zítélet. Egy fiatal íróember első kísérletével fog itt megismerkedni a debreczeni közönség. A Shakspeare drámák eltagadhatatlan hatása alatt sok gondtal, nem mindennapos tudással és bizonyos eredetiséggel megírt dráma érdekes meseszövése, finom lélektani következetessége, jellem- és korfestő ereje s mindenképpőt tartalmas erővel teljes kifejező nyelvezete irodalmilag becses munkásságával. Hogy az eredetileg kilencz képben megírt színmű folyékonyabb határosabb legyen Vidor Dezső rendező, scenikai módosításban adatja elős a darab főszerepeit Halmi Margit. (Thirsa), Fái Flóra (Origitta), Fenyéri (Náthán), Komjáthy (Francisco), Csátár (Ágoston), Bartha (Visconti), Vidor (Bálin), Püspöky (Börönör), Tanay (Lolla), Mezey (Funke), Deli (Bruno), Szarvasi (Lorénra) stb. kettőzött igyekezettel és ambícióval tanulják.

Szombaton, ápr. 30-án másodsor: A zítélet, Zivuska Jenő eredeti szomorujátéka. Ez estén lép fel utolszor Vidor Dezső, aki a jövő őszzel a társulat mostani tagjaival nem jön Debreczenbe.

Vasárnap, május 1-én délután A szépmeluzina, látványos színmű. Este mind a négy énekesnő közreműködésével A nagyapó. Népszínmű.

Hétfőn, május 2-án utolsó előadásul:

nagy szolgálatot tevő intézmény most a várostól kért a tanszermúzeum részére megfelelő helyiséget. A D. R. U.-nak azonban — úgy látszik — erről a kulturális intézményről nincs tudomása, mert tegnapielőtti számában újságolja, hogy a debr. tanítók tanszermúzeumot akarnak szervezni.

*** Előléptetések a katonaságnál.** A hivatalos lap szombati száma közli a m. kir. honvédség és a cs. és kir. közös hadseregben történt előléptetéseket. A Debreczenben állomásozó honvédségnél a következő rangemlések történtek: Csicséri Csicséri Géza őrnagy alezredessé a 2. honvéd huszár ezrednél. A gyalogság tényleges állományában; vízekő Tallián Zsigmond, Szepessy Gusztáv, Simon Kálmán, Koszorus Ferencz másodosztályú századosok elsőosztályú századosokká, Krecsarovics Emil, Belitska Sándor főhadnagyok másodosztályú századosokká, Aczél Vilmos, Bakos István, Szabó Pál, Dalmy Tibor, Somogyi Aladar, — V o l á n t András. — Jakóbey Gyula hadnagyok főhadnagyokká léptek elő; valamennyien a debreczeni 3. honvédségvezérezrednél tényleges állományában. A 2. honvéd huszárezrednél Laskásy Rezső és Szlavay József hadnagyok főhadnagyokká, Körmeny Endre hadapródtiszthelyettes hadnagygyá neveztetett ki. Továbbá Lajos Gyula, Vaghó János (a Ludovika Akadémiától) kezelő törzsmesterek hadnagy kezelő tisztékké, a 3. honvédségvezérezrednél, Herker Péter gyógykovács állatorvosá léptek elő a 2. huszár ezrednél. Dr. Eppi és érkeserűi Fráter Imre II. osztályú tartalékos ezredorvos a 3. honvéd gyalogezred — tényleges állományba helyezett. Dr. Bernolák Károly segédorvos helyettes főorvosá lépett elő. A 39. gyalogezredben Funnak Gusztáv II. százados, — Lubutka Venczel, Herc E., Horch Gy., Frieb F., Botka Viktor és Vogel Károly főhadnagyokká, Hüttner Ferencz hadnagygyá neveztetett ki. A 7. huszárezrednél gr. Starhemberg Vilmos I. o. br. Berg Ármán II. o. századosá lépett elő. A debreczeni m. kir. ménletelepél Hanák Károly hadnagygyá neveztetett ki.

*** Előkészületek Böszörményben Kossuth fogadtatására.** Mióta megjött a Kossuth Ferencz levele, még lázasabban folyik a készülődés a fogadtatás előkészítésére. Eddig a legtöbb előkészület az ipartestület s az iparos ifjuság tette meg. Az iparosok tevékeny részt vesznek a fogadtatásban, az általuk felhívott fehérruhás lányok virágokat szórnak a bevonuló Kossuth elé. A Cseh féle ház előtti diadalkaput emelnek. Este az iparoskörben bált tartanak. A 48-as körben meg ma állapítják meg a fogadtatás részletes programját, mit a jövő számban közlünk. A banderisták gyűjtésére minden tízedben 2—2 ember van kiküldve, kiknek fejük id. Sóvágó Gábor. A banderisták nemzeti színű kokárdát, — kalapjukon piros tollat fognak viselni. A bevonuláskor a cigány zene s a mozsargyúk szólnak fognak. Kossuth Ferenczhez több képviselő is jön. így emlégetik: Marjai Péter, Hentaller Lajos, Meszlényi Lajos, Oláh József, dr. Meskó László, Papp Elek Szinay Gyula stb. képviselők jövetelét. Ugy Kossuth Ferencz, mint a kíséretében levő képviselők ifj. Sóvágó Gábor urhoz fognak szállani, a bevonuláskor egyenesen ide fognak menni. — A vasutállomásnál Somossy Béla polgármester ur fogadja Kossuthot a város nevében. — A népgyűlés a Kossuth téren lesz. — meggyeznek itt, hogy fehérruhás polgárlányok is vonulna ki, akik eddigelé 50-en vannak.

*** Vizsgálati rend a debreczeni ev. ref. főgymnasiunban az 1897—98. isk. év végén:** Május 6—7. a VII. osztály magánvizsgálata, május 9. a VIII. o. osztályvizsgálata, május 10—14. írásbeli érettségi vizsgálat, június 12.

d. e. 10 órakor francziányelvi vizsgálat, 11 és fél órakor szabadkézi rajzvizsgálat, d. u. 3 órakor gyorsírási, 4 órakor tornavizsgálat, június 13. VII. o. vizsgálata az oratóriumban, I. o. vizsgálata a fizikai tanteremben, d. e. az A. szakaszé, d. u. a B. szakaszé, június 14. a VI. o. és II. o. A. és B. szakaszának vizsgálata, ugyanott és ugyanazon rendben, mint a VII. és I. o., június 15. az V. és III. o. A. és B. szakaszának vizsgálata, mint az előbbieket, június 16. a IV. A. o. vizsgálata az oratóriumban, a IV. B. o. a fizikai tanteremben, június 17—18, 20—21. a III. VII. o. A magánvizsgálatok, írásbeliek és szóbeliek, június 22—28. Szóbeli érettségi vizsgálatok. A vizsgálatok általában d. e. 8 órakor, d. u. 3 órakor kezdődnek.

*** Tanácsülés.** Debreczen város tanácsa tegnap délelőtt ülést tartott, melyen a folyó ügyeket intézték el.

*** Eltűnt asztalos mester.** Nagy feltűnést keltett városunkban az a hír, hogy Horváth Vilmos asztalos mester eltűnt. Horváth még e hó 19-én eltávozott családja köréből és az idő óta felesége Oláh Julianna hiába várja. A magára hagyott asszony végre a rendőrséghez fordult s bejelentette férje eltávozását. Az utóbbi időben beállott rossz üzletmenetek, melyek a kisiparosok között általán leg súlyosabb küzdelemmel találkozniak idéztettek elő Horváth székését. Körözése el lett rendelve.

*** Eljegyzés.** Schwarc Benjámint eljegyezte Friedmann Lujza kisasszonyt Debreczenben.

*** Tolvajjárás Margittán.** Az elmúlt heten nagy rettegésben éltek a margittaiak. Alig múlt el éjszaka, hogy egyik-másik gazdának a portáján tolvajok ne jártak volna s bizony nem üres kézzel álltak odább, hanem bőven megrakodva mindennel, ami kezük ügyébe akadt. Hiába volt minden éberségük a gazdáknak, mintha csak a gonosz inceselkedett volna veük, reggelre hol itt, hol amott üresen állt az istálló, éléskamara. — Lovat, szarvasjóságot, elemőzsiát, loptak mindent egyaránt. — Végre jelentést tettek a kárvallottak a csendőrnél, a kiknek a szele elrebbentette a jómadarakat. — A kilétük azonban sok utánjárással sikerült megtánni, s most minden felé körözik Molnár Imre szolgálógyént, Dezső Péter és Lakatos Béni főborezigányokat, a kiket kézrekerítésük esetén a nagyvárad kir. ügyészség fogházába kér kísértetni a margittai főszolgabíró.

*** Hamis mértékek.** Tegnap a városban hamis mértékekre akadt a rendőrség, Varga Györgyné és Nagy Gaborné akarták becsapni a vásárló közönséget, de ezuttal rajta vették és az ügyészség elé kerültek.

*** Gárdos követője.** Két hét óta szenzációs méregkeverési ügyben folytat vizsgálatot a budapesti rendőrség. A bűnügynek, a mely minden részében hasonlít a Gárdos Lajoséhoz, egy hivatalnok a szomorú hőse, aki Budán, a csalogány-utczában lakik. A bűnügyi főjelentés, melyet a hivatalnok anyósa tett meg, arról szól, hogy a férj morfibmmal megmérgezte a feleségét. A vizsgálatot Zsarnay rendőrtanácsos vezeti. Valószínű, hogy a megmérgezett asszony holttestét exhumálni fogják.

*** Költészet és valóság.** A M. Sz.-ban történt tegnap este az „Utazás egy apa körül” cz. operette előadásán. A 3. felvonásban Ivácz, operette előadója. A 3. felvonásban Ivácz, aki egy zsebtolvajt személyesít, szerepéhez híven, kilopja egy hölgynek a zsebéből a pénzes tárczáját. Ez a műtétet nagy realizmussal csinálhatta, mert a karzatnak egyik látogatója tapsal honorálta. A különös színházi vendég szemel szurt az ügyeletes rendőrnök és igazgatólásra szólította föl. — Kiszült, hogy a lelkes műbarát Goresák János ismeretes zsebmetsző, aki a központi vásárcsarnokban több ízben működött szép eredménnyel. Bevitték a ker. r. kapitányságra. Ez az eset intés lehet a bécsi rendőrségnek is, hogy vonja vissza a tapsolást eltiltó rende-

letét, mert ime, szegény Goresák, ha nem tapsol, ki tudja, mikor botlik bele a rendőrség?

*** Ebmarás.** Takács Sándor 8 éves hadházi fiút tegnap egy kutya veszélyesen megharapta. A kutyáról nem tudják meg, hogy veszett volt-e s a sebesültet gyógykezelés végett a fővárosba küldték az orvosok.

*** Elásott ruhanemű.** Nem tudni milyen előzmények után kerültek a föld alá azok a ruhaneműk, melyeket egy kutya kapart ki a földből. Hatvan József hordár a vámos percsi uton járt, miközben kutyája a földet kaparta s kendőbe kötött 3 asztalkendőt, 3 szoknyát és 1 női ujjast szedett ki. A rendőrség vizsgálatot indított, hogy nem e valamely lopás eredménye a föld alatti ruhanemű, mely egyéb iránt nem régen kerülhetett a föld alá.

*** A nyárt menetrend.** Máj. 1-jén ép életbe szokas szerint az új vasuti menetrend, a melyben Debreczenre vonatkozólag a következő változások lesznek:

A p.-ladány—m.-sziget—körösmező vonalon A M.-Sziget és P.-Ladány között közlekedő gyorsvonat Szigetről reggel 4 ó. 50 p.-kor fog indulni, az ellenkező irányban pedig Szigetre éjjel 11 óra 25 p.-kor fog érkezni.

V. Debreczen—büd-szent-Mihály-tiszalöki vonalon. Debreczen és Hajdu-Nánás között miadkét irányban 1—1 új vegyes vonat helyezettik forgalomba. E vonat Debreczenből d. e. 11 ó. 20 p.-kor indul és Hajdu-Nánásra d. u. 1 ó. 18 p.-kor érkezik, az ellenkező irányban pedig Hajdu-Nánásról d. u. 1 ó. 30 p.-kor indul és Debreczenbe d. u. 3 ó. 30 p.-kor érkezik.

A debreczen—szerencsi és nyiregyháza csap—ungvári vonalokon. A Debreczenből jelenleg este 8 óra 10 p.-kor Szerencsre induló szmelyvonat már este 7 ó. 6 p.-kor fog Debreczenből indulni és Szerencsre éjjel 10 ó. 30 p.-kor érkezni.

A debreczen—nagy-léta—vértési vonalon június 1-től szeptember 15-éig bezárólag minden ünnep és vasárnapon Sáránról Debreczenbe egy új vegyes vonat helyezettik forgalomba, mely Sáránról este 8 ó. 33 p.-kor, Szepes-Sóstórol este 9 órakor indul és Debreczenbe este 9 óra 25 perczkor érkezik.

x **Lusztig és Halmágyi** kereskedelmügynökségi irodájában egy gyakornok felvétetik.

Aki a háboruba szökik,

Ér-mihályfalva ápr. 24.

A háboru szele mindig teremt olyan ábrándozókat, a kik nem akarnak ágyban párnák közt halni meg, hanem csatazaj és hősi babérok után vágyódnak. A legutóbbi török görög háboru alkalmával is sok harczerakész magyar ifju jelentkezett a görög vagy a török táborhoz, már a melyik fel ügyével inkább rokonszenvezett és most a spanyol-amerikai háboru kitörése előtt is akadnak olyan magyar Napoleon jelöltek, kik a harci dicsőség után sóvárogva sietnek Spanyolországba és felajánljak vitázségüket a veszélyben forgó Hispánia védelmére.

Ilyen vállalkozó szellemű levante a 20 éves Balogh Simon, aki szülei nagy aggodalmára már napokkal ezelőtt nyomtalanul eltűnt Ermihályfalváról. Kutattak, nyomoztak, de sehogysem tudtak rájönni, hogy a fiu merre ment és miért hagyta el a szülői házat. Végre tegnap két heti távolléte után valamennyire megvizsgálta a bánatos szülőket egy messze földről, Barcelonából érkező levél, melyben szokásának okát következő érdekes sorokban adja a vakmerő fiu.

Kedves jó szüelim!

Én fölöttem ugyan soha se bankódjának mert olyan helyen vagyok most, a honnan csak mint híres ember fogok haza jönni. A spórkaszámban levő pénzt magammal vittem

és a Pali bácsitól Debreczenben 40 frtot kölcsön kértem és evvel utnak indultam Spanyolország felé, hogy én is harcolhassak abban a háboruban, melyet most fog megvívni a spanyol az amerikaival. Nagyon feltem, mert hogy nem volt utlevélem, de azért sok gyönyörű szép országban keresztül eljutottam idáig Barcelonaig, ahol nagyon megörült Lacortunoz generalis, mikor azt mondtam neki, hogy Magyarországból jöttem és katona akarok lenni. Azt mondta, hogy ilyen emberekre van nekünk szükségünk és rögtön szép spanyol uniformist kaptam. Jöve helen levételem magam ebben a ruhában, aztán küldök egy képet maguknak is, meg a Pali bácsiéknak is, kinek mondják meg, hogy ne haragudjon, mert becsaptam avval a 40 frtal, de meglátják, hogy itt ember lesz belőlem.

A tiszték azt mondják, hogy jövő héten megyünk a háboruba és én alig várom már azt az időt, hogy ott kitüntessem magam, továbbá háboru alatt 3 pezeta zsoldot fogunk kapni, a mi 1 forint 40 krajczárt tesz ki a mi pénzünk szerint és így sokat is spórolhatok.

Majd a háborúról sokat írok. Most csak annyit írhatok, hogy a spanyolok nagyon dühösekké és én biztos vagyok benne, hogy megverik az amerikaiakat.

Ezek után kérem kedves szüleimet, hogy miattam ne nyugtalankodjanak, mert csak örömről lesz bennem, ha majd hazatérek.

Csókoltatom mindnyájukat és tiszteltetem a Pali bácsit, meg a Leni nénit

Szerető hü fiuk

Kelt levelem Barcelona városában.

Balogh Simon,
spanyol önkéntes.

A szülőket, a kik fiukat már elvesztettek hittek, ez a levél is megörvendeztette. De annyi bizonyos, kevesen várják most olyan izgatottsággal a spanyol amerikai háboru végét, mint az öreg Balog pár Érmihályfalván.

„A nap visszatekintett.”

Debreczen, apr. 24.

Ki ne látta volna már a természeti nap alkonyatnak azt a szép jelenetét, amikor a leáldozó világtest megett sűrűsödő felhők vissza szorítják a fénysugarakat s helyett, hogy a napkorong a szorizon alá süllyedve beállna az alkony-borut; megaranyozza még egyszer az elhagyandó tájat. Ki ne mondta volna egy ily jelenet látásán gyönyörködve: „A nap visszatekintett.”

Ily felkiáltás jön önkénytelenül az ember ajkára, hogyha egy oly lakomának szemlélője lesz, mint a milyen az „agg honvéd csoporth” lakomája volt a múlt este Peter Pál „Kis pipa” vendéglőjében, ahol az élela-konyára jutott mindnyájan ősz emberek párolgó étel mellett és csengő telt pohárral sezőkben töltöttek pár kedélyes órát egy fénysugarakkal gazdag életre visszapillantásnak, boldogító visszaemlékezésnek szentelve.

Kacsikóvics Ivan 1848-49-es honvédezredes, volt debreczeni honvédegyleti elnök nevei viseli ez évenként megtartani szokott lakoma. Az ő és meg elő neje lelkében fogamzott meg a gondolat, hogy az élet végéhez ért régi debreczeni honvédség — a városban előképviseleje a „13-as egyenruhás honvéd-capatnak legyen évenként egy egy estven lakomája, melyen a kedélyes visszatekintés a nagy tettekkel fenyves multira aranyozza be a kibaáshoz közelálló régi honvédség életének alkony borulatát.

A szép és nemes honvédek barátai gondolat tettebe ment át. A fentkölt-lelkű házaspár 200 forintot alapítványképpen adott a debreczeni honvédegyletnek, hogy annak kamatjából az ezredes honvédegyleti elnök hálálalévfördülőjén a „13-as csapat” tartson lakomát s emlékezzék meg saját dicső multjáról s honvédekért dobogó nagy szív kihülese volt elnöké háláláról.

Kacsikóvics Ivan földi fenyves

pályáját bevégezte 1880. ápril 19 én. Innen van hogy az alapítvány értelmében és ezéjához képest a „13-as csapat” évenként ápril hó ezen szakában tartja meg lakomáját ti: a halálzás napját magában foglaló hét szombat estéjén.

Ez az alkalmi jelenet folyt le a legközelebbi szombat estvén az említett helyen. A „13-as csapat” kivétel e napon a 200 frt évi kamatát a Csapóutcai bank pénztárából, a melyet a bank a czelirónai kegyeletről 6%-kal szokott kifizetni. Meghívta az egylet elnök-ségét, jegyzőjét legmunkásabb választmányi tagjait s így minthogy egy a csapatból betegség miatt meg nem jelenhetett — 18-an ültek a hosszú asztal mellett a Péter Pál ismeretes jó konyhájának dícserejére vált gulyáshusból, lakozván gazdagon, s ugyan az ő tiszta kerti borából töltözvén bőségesen.

Látványos, hogy a menü honvéd-izlésnek megfelelő A hangulat is olyan volt.

Az első pohárt a honvédegylet jegyzője Bartha Mór emelte a lakoma czeljéhez képest hangoztatván szavait ilyenénképpen.

Szeretett öreg bajtársak!

Ezt a bizodalmas megszólítást mindenek felett indokolta teszi a közös sors, a mely osztályrésznünk. Egy alkonyodó élet utolsó jelenetét játszuk ugyanis, amely után a függöny legördül, felnyílik mindenkünk számára a sír s akik azt behantolják, mint egy nagy étet-drama szereplőjének azzal adják meg a búcsuztatót: „Fuit.”

O igen öreg bajtársaim! Bizony a hanyatló élet küzdelmei belezésével, az élet szinpadáról való végtelenség után az embereknek, közös osztályrésznök az, hogy így szóljanak felölök az élők: voltak. — De hát nem is lehet ennél nagyobb boldogság, az maga az üdvözülés: ha a nyomunkon kelő nemzedék — elősmeri, hogy voltak... voltak — a nemes tevékenységre rendeltetett ember-ségnek általában — és különösen a hazaszeretet érző, apóli és megbizonyító magyar honpolgárságnak nemcsak közönséges tevékenységi, hanem dicső történetét teremtető alkotói ezt a szent egyetlen magyarázat különösen gondviselő „Magyarok Istenének” fölsímerhetlen munkás és áldott kegyelmének megkülönböztetett, — a honszeretet hevülete szent lángja által — a „Haza” mindenekelőtt fogalmára és magaslatos kötelesség érzésére szülöttjei, kedvelt gyermekei, kikre annak védelmet bizta, ami a magyar előtt legnagyobb sőt mindenek felett való szentség: egy ujja született, egy modern Magyarország szabadsága, függetlensége törvényeken alapuló biztossága.

Ezt bizta rank ötven évvel ezelőtt a Magyarok Istenének öreg bajtársaim, amikor megtanadott, e leigázandó szent haza kiáltó szavával ehitt és felszentelt e dicső névre: Honvéd. S mert e hívást meghallottuk, megértettük s a rankbizott feladatot, hazánk és a világtörténelem elismerő bizony-sága szerint, a benőünk vetett bizalomhoz méltón oldtuk meg: azért vagyunk mi méltán büszkek arra a szóra, a melylyel visszatekintve felszázados multunk emlékére, azt mondhatjuk magunk: voltak, azt mondják honfitársaink: voltak, — a munkára hitt honfitétel legfelsőbb értelmében!

Ennek az életnek visszasugárzása a mi honvédegyleti életünk s ennek büszkesége — a „13-as honvéd csapata” melyben jólesik emlékeznünk önmagunknak bevégzett pályákra, a németen teljesített kötelesség büszke és boldogító önértéssel s a melyre, mint lelkesítő példák képre elismeréssel és buzdítást érezve tekint honfitársaink ifjabb nemzedékének nagy serege.

Nem bízem öreg bajtársaim, hogy hazánkban nagyobb jelentőségű, mélyebb tartalmu tarsadalom volna. mint a miénk. Sőt nem is csak tarsaság ez, hanem erkölcsi fény körben álló testület, amelyre — miként mondan — mint példaképre tekint az újabb nemzedék, melyre a rátekintés azt a magasztos, azt a szentelhatározást szüli é.

teszi kúrthatatlanná, hogy ha hívja a hazát ott t le s z n e k a z o n n a l p a r a n e s o l ó szavára amint mi ott voltunk és utolsó csepeverüket is oltárára szentelik — mi k e n t m i.

Áldott legyen annak a regen kialudt derék 1848-9-iki honvédezred-snek, egyletünk hajdani elnöke Kacsikóvics Ivánnak emlékezete, áldott legyen a még élő özvegy neve, a kik a honvéd önértet táplálására nekünk magunknak ezt évenként meg-megújuló alkalmat szerették, melyben nincs nem lehet más feladatunk, minthogy szent emlékeink felújítása mellett átérzzük, tetteink magasztos honfőközettségünk teljesítésének becsét s e nemesen büszke önértettel mehezük mezhanyatlóra siető életünk alkonyborulását, mint mikor a nap, mielőtt leáldoznék, tündöklő sugaraival előtti az elhagyandó tájat. És még az a jövőre is kiható erőlelem is van, hogy serkenti a nemzedéket mehezésülésre az a g h o n v é d s é g n e k ennek a hazafüi tettekre serkentő példaképek, melyre nemcsak azt mondják, hogy éljen örök k é a nemzedék előtt hanem azt is, és pedig kváltképpen, hogy nemcsak volt, hanem lesz s i s m i n d ö r ö k k é. Ugy legyen.

A második pohárt Szepessy Gusztáv alelnök emelte a honvédegylet nemes, — tisztaszinü és ügykezelő elnöke dr. Hegedüs Pétert. Örömmel kociztatták össze poharaikat az érdem iránti tisztelet kifejezésére de köny csillagot az elnök személyen s csordult alá a barazdas arcokon, mert az elnök tavozik szeretett bajtársai köréből — Nagyváradra tevén át lakását, a bajtársak szívében pedig az a méltó aggodalom kelt; ki fogja ezt a humanus és tisztakezü ember pótolni az elnöki széken, amelyben ő előtte — fájdalom! — olyanok is ültek, akik az egylet diszkreditálását mozdították elő — nagy kifogás alá eső hűtlen munkájokkal most e lebben már visszaállott az agg honvédegylet hitele s méltán növekszik iránta ujra a közérdekű és jótékony figyelem, melyben fenállásának a hatralevő kevés időn át is özvedüi anyagi biztosítéka van.

Tíz óra után oszlottak el a lakomán résztvevők. Csendben, nagy hűhő nélkül tartották meg azt; de a közönség sőt a sajtókn is vett tudomást ez egy sz er ü, de mély értelmü és nagy jelentőségü lakomáról. — A sajtó a mely sokszor jelen van ott is, a hol nem kellene, de ime hiányzik amaz a hol jelen lehetne, kellene lennie, hogy ráfordítsa a közfigyelmet arra az élő képviseletre, mely e h a z a s z a b a d s á g a s függetlenségével váthatatlanul öszszetartozik, de a melynek kihálása oly közel van, míg el megkellene becsülni, a mire hallhatatlan tettekkel szerez jogot.

Az első balázsfalvi gyűlés.

A magyarországi románok ez év május tizenötödikére gyűlést hívtak össze Balázsfalvára, hogy megünnepeljék a románság mozgalmát, amellyel 1848-ban a román nemzet függetlenségét akarták kivívni.

Ezt persze nem engedték meg, ami nagyon leütötte a románok ünneplő kedvét, de hogy a nagy nap felszázados évfordulója ne vesszen el, minden román köz-ség külön-külön fog ünnepet ülni.

Érdekesnek tartjuk ez alkalommal megemlékezni a románság negyvennyolcas mozgalmairól, — amelynek első határpontja a tamásvasárnapi első balázsfalvi gyűlés volt.

A márczius 15. események híre, az akkori viszonyokat tekintve, bámulatos gyorsan terjedt el az országban. Három nap mulva már Erdélyben beszéltek a nagy napról s 2 hét mulva az elszigetelt románság is csak a márcziusi eseményeket latolgatta, fontolgatta. Az új idők csirája egyszerre kikelt s Brassóban, Nagyszébenben és Balázsfalván a románok is reformokról, követelésekről kezdtek sugni-bugni.

A politikailag éretlen nép a maga esze-

járása szerint fogja 'el a dolgokat, az általános szabadság idején nem akart dolgozni, hanem inkább gyűlésekre járt s arról vitakozott, hogy mit, hogyan kellene tenni. A gyűlések egész Erdélyben eleinte helyi érdekű határozatokat hoztak, de a forrongás később kiaradt az apró városokból és községekből s egyre nagyobb és nagyobb területet lepett el.

A marosvásárhelyi román diákság a lelkeseles első pillanatában csatlakozott a magyar ifjúsághoz, de mikor arra került a sor, hogy az ifjúságnak a királyhoz írt feliratát melyben Magyarország és Erdély unióját sürgették, a románok is aláírják, egyszerre megszűnt a közösség s a románok elérkezettnek látják az időt, hogy saját érdekeikkel hozakodjanak elő.

Balázsfalván Pummul Áron tanár indítványára a szeminaryumi és gimnáziumi fiatalok, továbbá a román tanárok Cipáriu kánonok házában gyűlésre jöttek össze és heves vitakozással fontolgatták, hogy mitévők legyenek.

Nemelyek törvényes alapon akartak javítani helyzetükön, Turca Iván tanár pedig azt indítványozta, hogy a karhatalom idején ne kérjenek, de követeljenek; de akadt olyan is, Th doranu theológus, aki azt kiabálta, hogy a románok se kéri, követelni, de erőszakkal fogják elfoglalni, ami jogosan az övék. A gyűlés késő éjjel határozathozatal nélkül oszlott szét.

Ugyanaz nap este Marosvásárhelyt Janku házában volt gyűlés, amelyen 30 fiatal ember vett részt, a marosvásárhelyi Kuria hivatalnokai.

Ezen a gyűlésen Birlea, Leményi püspök unokaöccse hírt adott a balázsfalvi gyűlésekről, melynek előkészítő bizottsága őt előzetesen Marosvásárhelyre küldte, hogy ott buzdítsa a románságot.

A Janku házában tartott gyűlésen a következő határozatot hozták:

Mindazok, kik a gyűlésen jelen vannak, a húsvét után következő Szent Tamás vasárnapján minden ismerőjükkel, rokonukkal, a románok minden barátjával, parasztokkal és urakkal egyaránt, jöjjenek Balázsfalvára, ahol nagy gyűlésben fogják a románok érdekeit megbeszélni.

Mielőtt a gyűlés feloszlott, az egész társaság felállt és a következőképpen esküdt meg:

„Esküszünk, hogy tűzön, vizen és bármiféle veszedelmén keresztül is, Szt. Tamás vasárnapján Balázsfalván leszünk. Reméljük, hogy nemcsak mi, hanem a románságnak minden igaz híve.”

CSARNOK.

A Murilló-fej.

Irtta: Fehér Dezső.

(Folytatás.)

IV.

Magyasságos kisasszony! Somorjay Tamás vagyok: edes atyjánál, a doktor uralnál ohajtom tiszteletet tenni.

A Murilló-fej elpirult, de zavara csak pár percig tartott. Aztán szívélyes, minden tetteitől ment egyszerűséggel üdvözölte az ilusztis vendéget.

— Nagyon örvendek uram, hogy megismerhetem a »Régi Hangok« jeles költőjét. Nagy gyönyörűséggel olvastam művét és így voltaképpen régen van már szerencsém ismereni. Edes apa most egy nehéz betegnél van, de egy fél óra mulva itthon lesz. Melőztasék talán itt megvárni, ha ugyan sürgős dolga nincs!

— Oh, ön nagyon kegyes, nagyasságos kisasszony!

A Murilló-fej megint elpirult, s miközben egy zsölyét mutatott a vendégnek, meglepő határozottsággal s bátorsággal kezdett Somorjayval polemizálni.

— Bocsánatot kérek, de egy kiesit roz-

szul esik, hogy ön uram »nagyasságos kisasszony«-nak szólít. Ezt a titlust sem meg nem szoktam sem meg nem érdemlem. Lehet, hogy nem szép tőlem az, hogy ön előtt ily kereken kijelentem, mert leh t, hogy Pesten minden kis lány nagyasságos kisasszony. Ott talán rendjén van ez így, de nálunk Zsolczán minden leányt a becsületes keresztnevével szólítanak.

— Ön kérem alisan Irma vagyok s ha nem esik önnek nehezére, szólítson Irmanak. Nagyon szépen kérem, tegye meg! Az a »nagyasságos kisasszony« oly idegen, oly csunya szó előttem. Ugy-e megteszi?

Somorjay úgy érezte, hogy a kis leány mindjárt az első intrádára alaposan lefőzte. Ő szándékosan poseolt avval a nagy szóval, hogy a vidéki libáknak a nagy mondások iránt fogékony hiúságát legyezesse vele és az nemcsak szerénykedve, de okosan is kikéri magának ezt a káprázatos címet. És oly becsületes őszinteséggel, oly természetes ártatlansággal teszi miodezt! Ugy illik a piczi baba ajkára minden szó, mintha nem is kérne, hanem imádkoznék, akárcsak Murilló mosolygó bájos kis amoretteje. Cabinak igaza volt, mikor azt az atutazó piktorci czi'álta. Egészen olyan.

A poéta hamarosan más módszerhez fordult. Nyájaskodni kezdett és úgy mutatta be magát, mint egy okos bácsi, aki enyeleg a kis leányokkal.

— No jól van kicsike Irma, hát ugy fogom magácskát szólítani, hogy Irma. De azért nem haragszik rám, ugy-e?

— Hogy haragudnék Somorjay urra, a ki annyi élvezetes órárt szerzett nekem gyönyörű kötetemnyivel!

— Azt azonban én is kikérem magamnak szives engedelmével, hogy engem Somorjay urnak szólítson. Ha ön Irmaeska, akkor én Tamás vagyok. Egyszerűen Tamás. Ez az igazság.

A leányka, mint egy felénk özike, reszketve, szepegyve állott egy perczig vendége előtt.

A himezése szegélyét kezdte tépogni és le lehetett olvasni arczáról a határozatlanságot. Ugy nézett ki, mint egy kalitkába repült kis galamb, a ki verdesi szárnyával bőrtöne drótfalát és nem tudja merré szabaduljon. Végre is hebegni kezd:

— Azt hiszi, hogy az illik, Somorjay ur, ha én csak ugy hívom, hogy Tamás ur? Ugy gondolja kérem, hogy ez a tisztesség?

Olyan szelid, ungyali tekinteteket vetett esdöleg Somorjayra, hogy a poéta valami olyat érzett, a mi diákkora óta nem esett meg vele. Elpirult és nem volt bátorsága a rimázkodó ártatlanságot félrevezetni, nem volt ereje a tisztaság eszményét lelketlenül beszenynyezni. A lelkiismerete soha olyan hangosan nem diskurált vele, mint most hogy ez a kis leány állott előtte könyörögyve. Ugy érezte magát, mint Krisztyán Tóder, a ki mint rabló tört be a Senki szigetére, hogy megmértegyezze a bájos kis Noémi ártatlan boldogságát. A modern don Juan a szenteket kikaczagó roué küzdött benne a hajdani ábrándozó sentimentális diákgyerekkel. És min-az orvtámadó, ki megretten kiszemelt áldozatának hófehér arczától és elejti a gyilkot; ugy hanyatlott hirtelen az ő ereje, bátorsága. Felébredt benne a tisztesség, a becsület hamvadó szikrája és hogy, hogy nem, ő a salon rutinorozott szellemes csevegője, a ki a nagyvilági hölgyeket a legfinomabb coconériakkal tudja mulattatni, most elkezdett hebegni. Elakadt a szava és alig tudott felelni a bogárszemű kis babának.

— Nem, kicsike Irma, csak tréfáltam, nem illik az, hogy Tamásnak szólítson. Talán lehet majd egyszer, de most még nem illik, nem szabad.

A kis leány halától ragyogó szemekkel köszönte meg egy néma sóhaj formájában Somorjaynak, hogy becsületes volt. Odaült a vendég mellé egy zsölyére és talán maga sem tudta, hogy miért, mondja: ezeket a szavakat:

— Maga oly jó embernek látszik Somorjay ur. De sajnalom, hogy beteg.

— Honnan tudja azt, hogy én beteg vagyok?

— Látom, de meg különben miért jött volna ide?

Somorjay odahaza a hotelben elkészítette erre a kérdésre a bakfisch megszedítésére szánt választ és most ott motoszkált a dikció minden szava az agyában: »Azért jöttem, hogy beszéljek magával, akit titokban imádtam eddig. Láttam az ablakban minden nap és éreztem, hogy elvarázolt. Tovább nem tudtam ellentálni és bejöttem. Itt vagyok és térden állva könyörgök szerelméért, üdvömet, boldogságomért!« . . .

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Kis kereskedő. Névtelen leveleket nem vehetünk figyelembe.

Szabadalom. (N-várad). Az ígért küldeményt várjuk.

D. M. Naponta délelőtt fél 9-től fél tizenegyig a szerkesztőségben.

F. G. A levelet rendeltetése helyére juttattuk.

Dr. M-y. Máskor talán névvel jelenhetnek meg cikkei?

Homó. Az a kérdés sokkal több szakértelmet és alaposágot igényel, miben pedig beküldött cikke szükölködik, ugy nem használhatjuk.

Nyílt-tér.

Természetes

Parádi Arsen

és vastartalmú könnyen emészthető Gyógyforrás Specificum.

Legelőkelőbb orvosi szaktekintélyek által rendelve: **sápkór, vérszegénység** ellen, **női betegségeknél, ideg- és bőrbajoknál,** valamint **görvélykóros** esetekben.

Gróf Károlyi Mihály,

uradalmi felügyelője Parád.

Ismerető füzeteket ingyen és bérmentve küld a

Főraktár: **Édeskuty L., Budapest**

cs. és kir. udvari szállító

V., Erzsébet-tér 8. sz.

Kapható minden gyógytárban és megbízható főszerkereskedésben.

A

KONYÁRI SÓSTÓ-FÜRDŐ

az egyedüli,

amely biztosan gyógyítja a **köszvényt, csuzos reumatikus bántalmakat, görvélykört, csontszut és zuzódásokat,** a legkitünőbb gyógyfürdő **bőrbajok, belsődaganatok,** mindennemű **titkos betegségek, sápkór** s más betegségek gyógyítására

bérbeadó.

Értekezhetni lehet Fay Sándor fürdőtulajdonosnál a fürdőtelepen. Posta, táv-írda és vasuti állomás **Hosszu-Pályi.**

